

3. Banking union: A federal model for the European Union with prompt corrective action / Jacopo Carmassi, Carmine Di Noia, Stefano Micossi – www.voxeu.org.
4. Banking union in Europe, Risk and Challenges / Thorsten Beck, Centre for Economic Policy Research (CEPR), A VoxEu.org Book, 2012.
5. A roadmap towards a banking union / Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, European Commission, Brussels, 12.09.2012 COM(2012) 510 final.
6. Comparison between Capital Requirements Directive IV and Basel III / Benedict James and Andrew Forde, Linklaters 12.August 2011.
7. Unia bankowa – skutki dla UE, strefy euro i dla Polski, Zeszyty BRE Bank, nr 123, 2012.

Господарович М.

Банківський союз і його потенційні наслідки для банківського сектору в Польщі

Представлено бачення сучасної версії банківського союзу та потенційні переваги і недоліки польської участі в цій організації.

Ключові слова: банківський союз, банківський сектор у Польщі, переваги і ризики.

Господарович М.

Банковский союз и его потенциальные последствия для банковского сектора в Польше

Представлены видение современной версии банковского союза и потенциальные преимущества и недостатки польского участия в этой организации.

Ключевые слова: банковский союз, банковский сектор в Польше, преимущества и риски.

Gospodarowicz Marcin – PhD in econ., economist at Warsaw School of Economics, Institute of Banking and Insurance.

УДК 336.717.061:330.322

О. Є. Верней

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ У СФЕРІ КРЕДИТУВАННЯ

Визначено і систематизовано основні чинники зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на діяльність банків у сфері інвестиційного кредитування та визначають рівень прибутковості банківських установ від цих операцій.

© О. Є. Верней, 2013

Ключові слова: банківська установа, інвестиційна діяльність, кредитування інвестиційної діяльності, чинники впливу, економічні суб'єкти.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку української економіки суб'єкти підприємництва все частіше стикаються з проблемою нестачі грошових коштів, необхідних для розвитку своєї діяльності. Одним з основних джерел подолання проблеми є банківські інвестиційні кредити. Однак для банків кредитування інвестиційної діяльності є однією з найбільш ризикованих операцій. Тому кожна банківська установа, яка здійснює подібні операції, повинна перш за все вміло організувати процес інвестиційного кредитування, оскільки від цього значним чином залежить успішна діяльність банку і його фінансовий стан у майбутньому. Суттєво ускладнює цей процес мінливість зовнішнього середовища діяльності банку, що передбачає необхідність періодичного корегування його інвестиційної політики. Тому у процесі розроблення своєї інвестиційної політики у сфері кредитування банки повинні завжди виходити з реальної оцінки кредитного ризику та врахування основних чинників впливу на свою діяльність у сфері інвестиційного кредитування.

Аналіз останніх досліджень і результатів. У розвиток проблематики значний внесок зробили такі вчені-економісти як: О. Барановський, О. Вовчак, А. Вожжов, І. Гуцал, С. Захарін, М. Крупка, Б. Луців, Т. Майорова, А. Пересада, Н. Попова, Б. Пшик, Н. Шелудько та інші. Основна увага при цьому приділяється питанням стимулювання діяльності банків із довгострокового кредитування підприємств, банківської діяльності у сфері інвестицій, активної взаємодії банківського і реального секторів економіки, тоді як проблема формування інвестиційної політики вітчизняних банків, зокрема виділення основних чинників впливу на їхню діяльність, у сфері інвестиційного кредитування розглядається недостатньо повно.

Метою статті є визначення і систематизація основних чинників впливу на діяльність банків у сфері інвестиційного кредитування, що має на меті розробку в подальшому необхідних заходів щодо створення сприятливих умов для активізації банківського кредитування інвестиційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Банківська діяльність у сфері інвестиційного кредитування є комплексом взаємопов'язаних фінансових процесів, які перебувають під впливом численних чинників, що визначають рівень прибутковості банківської установи від цих операцій. У ході здійснення банківського інвестиційного кредитування необхідно враховувати їхній вплив, для того, щоб прийняти саме такі рішення, які, у свою чергу, дозволили б збільшити його ефективність [1, с. 50]. На нашу думку, на кредитування інвестиційної діяльності установами банків впливають чинники зовнішнього (екзогенного або макrorівневого) і внутрішнього (ендогенного або мiкrorівневого) характеру (рис.).

Рис. Чинники, що впливають на діяльність банків у сфері інвестиційного кредитування

Примітка. Авторська розробка

Наголосимо, що вирішальна роль відводиться макrorівневим чинникам, що зумовлені впливом зовнішнього середовища на банківську установу. Тобто чинникам, які пов'язані з макроекономічною ситуацією у країні через створення відповідного інвестиційного клімату, визначають стан фінансового ринку, національної та світової економіки, політичний клімат у країні тощо. Зовнішні чинники мають загальноекономічний характер, а тому установи банків спроможні лише зменшити в разі потреби їхній негативний вплив завдяки аналізу поточних тенденцій в економіці та подальшому прийняттю адекватних рішень [2, с. 3]. Серед зовнішніх чинників ми виділяємо макроекономічні, нормативно-правові, регулятивні та фінансово-економічні. Отож, проаналізуємо низку окремих із них, які справляють найістотніший вплив на діяльність банків у сфері інвестиційного кредитування.

Серед макроекономічних чинників, насамперед, це фаза економічного циклу, в якій перебуває економіка країни; соціально-економічна і політична ситуація у країні; рівень корупції та бюрократії; тіньова економіка; структура і стабільність банківської системи; рівень, динаміка та коливання доходів юридичних і фізичних осіб; рівень інфляції; стан фінансового ринку, попит і пропозиція на інвестиційні ресурси тощо. Зокрема, слід зазначити, що важливе значення має фаза економічного циклу, в якій перебуває економіка країни, оскільки в період незадовільної загальноекономічної ситуації у країні (кризи) знижуються доходи підприємницьких структур, що, у свою чергу, призводить до скорочення прибутковості банківської інвестиційної діяльності, зниження ліквідності та надійності банку в цілому.

Нестабільна соціально-економічна і політична ситуація у країні сприяє поширенню негативних, «панічних» настроїв у суспільстві, провокує соціальну

напруженість, невпевненість у стратегічній економічній політиці держави. Так, про наявність впливу цього чинника свідчать кризи 2004 і 2008–2009 років. Адже криза влади і негативні очікування (у тому числі інфляційні) провокують серед населення високу недовіру до національної валюти і разом з тим відмову від неї на користь іноземної. Підтвердженням цього є криза 2008–2009 років, коли знецінення гривні зумовило зниження довіри до неї з боку населення і переведення заощаджень із гривневих грошових ресурсів в іноземну валюту.

Дуже поширеним явищем у всіх владних сферах, правоохоронних органах і судах нашої держави є корупція та бюрократія, яка впливає на рівень інвестицій в економіку, розвиток країни і залишається однією з найбільших перепон на шляху інтеграції України до світового співтовариства. Найбільш негативним наслідком впливу корупції на економіку є розширення тіньової економіки, яка становить реальну загрозу національній безпеці, стримує соціально-економічний розвиток держави, негативно впливає на всі сфери суспільного життя: економіку, політику, управління, соціальну та гуманітарну сфери, громадську свідомість, міжнародні відносини з іншими країнами тощо. Тому легалізація ресурсів, що сконцентровані в тіньовому обороті, може стати резервом для наповнення бюджету, надасть значного поштовху для економічного зростання та успішного подолання кризових явищ в економіці [3, с. 40].

Суттєво впливають на результати банківського інвестиційного кредитування й рівень, динаміка та коливання доходів юридичних і фізичних осіб, зокрема їх здатність і стимули до нагромадження, що визначає можливість цих суб'єктів щодо погашення кредитів. Також зауважимо, що за умов високих темпів інфляції банки, які здійснюють кредитування інвестиційної діяльності, опиняються в нерівних умовах із банками, які обслуговують поточні потреби комерційних структур. Адже кредитна діяльність за рахунок залучення довгострокових, надто дорогих кредитних ресурсів завдає збитків банкам. Це, у свою чергу, спричиняє високий рівень процентних ставок за користування кредитами, що робить довгострокові інвестиційні кредити невідповідними для потенційних інвесторів [4, с. 168].

Ще однією важливою групою чинників впливу є *нормативно-правові і регулятивні*. Зокрема, це законодавче і нормативно-правове забезпечення інвестиційної діяльності; політика оподаткування доходів від кредитно-інвестиційних операцій; державна бюджетна політика; грошово-кредитна політика НБУ; підпорядкованість державним програмам макроекономічної стабілізації тощо. Безумовно, численна кількість, суперечливість, мінливість та нечіткість змісту українського законодавства, що регулює кредитно-інвестиційну сферу; відсутність єдиного кодифікованого акта з банківської діяльності зумовлюють низьку інвестиційну активність банків у сфері кредитуван-

ня. Фактично одні й ті ж правові документи містять статті, які припиняють чи скасовують дію попереднього документа в повному обсязі, у тому числі й щодо гарантій від зміни законодавства. Українська банківська система потребує комплексних законодавчих змін, які б гарантували беззастережний захист прав кредитора та оперативне функціонування механізмів щодо реалізації кредитором своїх прав, зокрема щодо реалізації застави та інших видів кредитного забезпечення тощо.

Низьку інвестиційну активність банків у сфері кредитування зумовлює й неефективна політика оподаткування доходів від кредитно-інвестиційних операцій. Так, за даними останніх досліджень Світового банку та Міжнародної фінансової корпорації, за рівнем оподаткування Україна посідає 177-ме місце серед 178-ми країн світу [5]. Велике податкове навантаження змушує банки занижувати прибуток до оподаткування, а отже, і фінансовий результат діяльності. Це негативно впливає на ефективність роботи банків, адже зменшуються інвестиційні ресурси. А відсутність будь-яких податкових пільг не стимулює банківські установи інвестувати кошти в нові проекти [6]. З нашого погляду, доцільно було б диференціювати ставки податку на прибуток банків залежно від напрямів використання кредитних ресурсів: пільгові (знижені) для банків, що надають довгострокові інвестиційні кредити, і залишити незмінними – при вкладенні ресурсів у короткострокові високоприбуткові операції.

Дестимулює інвестиційний процес і нестабільність державної бюджетної політики, зокрема коливання розмірів бюджетного дефіциту: 1999 р. – 1,5%, 2001 р. – 0,5%, 2003 р. – 0,2%, 2004 р. – 3,2%, 2005 р. – 1,8%, 2006 р. – 0,7%, 2007 р. – 1,1%, 2008 р. – 1,5%, 2009 р. – 4,1%, 2010 р. – 5,9%, 2011 р. – 1,8%, 2012 р. – 2% ВВП [7]. Позитивним чинником слугував би розвиток механізму гарантій за інвестиційними кредитами, у тому числі надання державних гарантій банкам, що беруть участь у фінансуванні інвестиційних програм та проєктів, які входять до системи державних пріоритетів [8, с. 294].

Також серед регулятивних чинників, на нашу думку, найбільш істотний вплив на кредитування інвестиційної діяльності має грошово-кредитна політика НБУ. Особливу увагу слід звернути на інструментарій, що використовує НБУ для її реалізації і за допомогою якого впливає на обсяги банківського інвестиційного кредитування. Розрізняють дві групи інструментів: інструменти прямого та опосередкованого впливу. Інструменти прямого впливу, як правило, мають організаційно-правовий характер, полягають у створенні законодавчих та інших умов функціонування банківської системи і дають необхідний ефект, коли їх використовують у комплексі із заходами опосередкованого впливу [9, с. 23]. У той же час інструменти опосередкованого впливу мають економічний характер і реалізуються через грошово-кредитне регулювання, яке, у свою чергу, впливає на обсяг кредитних ресурсів банків, що

можуть бути використані для фінансових вкладень в економіку. До них слід віднести облікову політику, механізми рефінансування, обов'язкове резервування, регулювання експорту та імпорту капіталу, управління золотовалютними резервами та операції з цінними паперами на відкритому ринку. Так, наприклад, якщо центральні банки економічно розвинених країн здебільшого проводять операції на відкритому ринку, то в Україні через недостатність розвитку інших фінансових інструментів НБУ досить активно використовує норми обов'язкових резервів і рефінансування банківських установ [10, с. 46].

Вплив *фінансово-економічних чинників* проявляється через рівень процентних ставок, стан взаємних платежів, стан платоспроможного попиту, наявність чи відсутність гарантії повернення кредиту та ліквідної застави, рівень прозорості ринку капіталу, ступінь ризику кредитування інвестиційної діяльності, рівень складності вимог банків до забезпеченості інвестиційних кредитів тощо. Зокрема, низький рівень платоспроможності більшості позичальників, відсутність реальної гарантії повернення ними кредитів та ліквідної застави дестимулює банківське інвестиційне кредитування. Це пов'язано зі зменшенням номінальних доходів як підприємств, так і населення, зниженням підприємницької активності через невизначеність економічних перспектив у кризовий період, що послабило фінансові баланси потенційних позичальників. Крім того, знецінення кредитного забезпечення через обвал цін, застій на ринку нерухомості й високі кредитні ставки банків також зменшують кредитоспроможність потенційних позичальників. Проте деякі банки, не маючи інших джерел існування та подальшого розвитку, свідомо вдавалися до проведення занадто ризикової кредитної політики, яка, у свою чергу, спричинила неповернення кредитів. Це пояснюється недостатністю проведення аналізу оцінки щодо економічного вибору та морального ризику у сфері кредитування. Інколи ситуація ускладнюється тим, що інформація банків про кредитоспроможність позичальника і стан його господарської діяльності на момент надання кредиту була неповною або недостовірною тощо.

Перешкоджають розвиткові банківського інвестиційного кредитування й надзвичайно високі ризики, які зумовлюють недоступні відсоткові ставки за кредитами, спрямованими в інвестиційну діяльність економічних суб'єктів (у середньому приблизно вони є на рівні 20–25%, тоді як облікова ставка НБУ на даний час перебуває на рівні 7,5% [7]). Як бачимо, банки незацікавлені знижувати процентні ставки за кредитами до прийняттого рівня, хоча процентна політика НБУ сприяє цьому. Насправді ми спостерігаємо зовсім протилежні тенденції: зумовлено це тим, що в ціну позичкового капіталу сьогодні закладається премія за всі можливі ризики, пов'язані з інвестиційним кредитуванням економічних суб'єктів (кредитним, валютним, процентним, ліквідності тощо), що збільшує його вартість. Висока вартість кредитування робить банківські

ресурси невідгідними для підприємств. Основний попит на банківські кредити упродовж останніх років формують суб'єкти господарювання тих галузей, де порівняно висока рентабельність чи значні експортні надходження. Тому для зниження ризику кредитно-інвестиційних операцій потрібно сконцентрувати увагу на таких проблемах, як подолання розривів у грошових потоках, координації попиту і пропозиції на інвестиційному ринку, підвищенні рівня економічного обґрунтування інвестиційних проектів тощо [11, с. 41].

Проте, окрім зовнішніх чинників, на формування і реалізацію інвестиційної політики впливають ще й внутрішні чинники, що безпосередньо пов'язані з діяльністю банків. Серед них слід виокремити: економічні, організаційні, управлінські, кадрові та чинники безпеки.

До економічних чинників належать капіталізація банків, обсяг, структура та стабільність ресурсної бази, рівень прибутковості банків, обсяг і структура кредитно-інвестиційного портфеля, рівень складності процедури отримання інвестиційного кредиту тощо. Вважаємо, що одним із найголовніших економічних чинників є капіталізація банків, яка впливає не тільки на ефективність банківської системи, а й на її стабільність, оскільки банки з низькою абсолютною капіталізацією вразливіші в разі фінансової кризи; низька відносна капіталізація робить їх вразливішими до поглинань з боку іноземних банків [12, с. 102]. Недостатній обсяг власного капіталу банку, зокрема незначна частка капіталу в пасивах (на сьогодні вона становить 15,1% [7]), відображає ризиковану політику банківських установ не лише щодо залучення ресурсів, а й щодо проведення кредитних операцій. Капітал банку є одним із найважливіших показників його діяльності, основним призначенням якого є покриття негативних наслідків різноманітних ризиків, які банки беруть на себе у процесі своєї діяльності, та забезпечення захисту вкладів, фінансової стійкості та стабільної діяльності банків. Зауважимо, що теперішній рівень капіталізації вітчизняних банків неспроможний задовольнити потреби довгострокового інвестування, а також спільного кредитування інвестиційних проектів. Так, якщо на 01.03.2013 власний капітал усіх банків України становив 172 млрд грн (близько 21,5 млрд дол. США), то капітал найбільшого у світі китайського банку Industrial & Commercial bank of China (ICBC) станом на 25.01.2013 становив 237,97 млрд дол. США, а другого за цим показником британського банку HSBC Holdings – 207,34 млрд. дол. США [13]. Тому з метою використання внутрішніх резервів інвестування доцільно запроваджувати характерні для ринкових умов механізми інвестиційного кредитування, які успішно діють у розвинених країнах світу: створення інтегрованих господарсько-фінансових структур, які забезпечили б накопичення потрібних коштів, тобто холдингових компаній, промислово-фінансових груп і зокрема банківських консорціумів [1, с. 27]. Такі механізми дозволять використовувати

фінансовий потенціал низки банків, забезпечуючи надання великих кредитів. Водночас це дозволить розподілити кредитний ризик і зменшити його для кожної банківської установи.

Дестимулює банківське кредитування інвестиційної діяльності й нестабільна, ризикова ресурсна база банків, зокрема мала частка депозитів у пасивах і висока в залишках на рахунках підприємств та організацій, невідповідність структури пасивів і активів, перевага в залучених коштах короткострокових зобов'язань, тобто загальний фонд акумульованих коштів недостатній для забезпечення не тільки інвестиційних, а й виробничих процесів у реальному секторі економіки. Зауважимо, що складається парадоксальна ситуація взаємної залежності розвитку банківської системи від розвитку власне суб'єктів економічної діяльності, і навпаки. Так, масштабні інвестиції спроможні поживити діяльність підприємств, зробити їх конкурентоспроможними, збільшити обсяги виробництва, розміри оплати праці, створити нові робочі місця тощо. У свою чергу, збільшення доходів населення та коштів на рахунках підприємств поліпшує кредитоспроможність банківської системи, створюючи необхідні ресурси для фінансування інвестиційної діяльності підприємств. Однак за реалій сьогодення банківська система не має достатніх ресурсів, щоб профінансувати початкові масштабні інвестиції. За розрахунками Міністерства економіки України, тільки для здійснення першочергових інвестиційних проектів із модернізації, технічного переозброєння підприємств і технологічного оновлення виробництва потрібно 40–50 млрд дол. США [11, с. 38–39].

Визначальними внутрішніми чинниками також є *організаційні*, це: стадії життєвого циклу банку (етапи створення, швидкого і стійкого зростання, стабілізації, сповільнення зростання і поступове припинення діяльності), що визначає загальний тип поведінки і політику банку на ринку, види і масштабність цілей, які ставить перед собою банк; внутрішня економічна політика банку та концепція його розвитку, оскільки вони повинні передбачати такий розподіл формування пасивів і розміщення активів, який би забезпечував достатній ступінь ліквідності, надійності та рівня рентабельності банку [4, с. 168]; організаційна структура, імідж та репутація банку; стратегічні цілі діяльності банку, що зумовлюють характер інвестиційної політики тощо.

Не останню роль відіграють *управлінські та кадрові чинники*, вплив яких проявляється через рівень менеджменту, управління ризиками (диверсифікація, страхування, лімітування), управління кредитно-інвестиційним портфелем, персонал банку тощо. Зокрема, такий чинник, як персонал, відіграє дуже важливу роль, адже робота з кадрами [підбір персоналу, адаптація, навчання (тренінги, семінари), підвищення кваліфікації, мотивація, ротація кадрів, звільнення] є важливим напрямом ефективної діяльності як кожного окремого банку, так і банківської системи загалом.

Серед чинників безпеки важливе місце посідає довіра населення до банківської системи, система фінансового моніторингу банківської діяльності, система страхування депозитів, оскільки від цього значною мірою залежить стабільність інвестиційного потенціалу банку. Внаслідок низького рівня довіри населення до вітчизняної банківської системи та національної валюти значна частина коштів перебуває поза банками. Частково розв'язати цю проблему можна завдяки створенню надійної системи гарантування вкладів фізичних осіб. Адже гарантування вкладів і довіра населення до банківської системи є взаємопов'язаними чинниками, котрі впливають на її ефективність.

Довіра населення до банківської системи сьогодні багато в чому залежить від системи страхування депозитів населення, яке відбувається завдяки налагодженій діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Його головним завданням є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб і виведення неплатоспроможних банків з ринку. Щодо збільшення суми відшкодування спостерігаються позитивні тенденції: з 500 гривень 1998 року до 200 000 гривень на даний час [14], тобто за чотирнадцять років вона зросла в 400 разів. Це сприятиме підвищенню загального рівня довіри вкладників до банківської системи України та є головною передумовою мобілізації необхідних довгострокових ресурсів для забезпечення сталого економічного розвитку. Проте, порівняно із зарубіжними країнами, де відшкодовується в середньому близько 200–300 тис. дол. США, сума відшкодування є недостатньою. Для прикладу, в період світової фінансової кризи уряди багатьох розвинених країн підняли гарантовану суму відшкодування: з 100 000 до 250 000 дол. у США, з 35 000 до 50 000 фунтів стерлінгів у Великобританії, з 20 000 до 100 000 євро в Іспанії тощо [15].

Висновки. Таким чином, вищевикладене дає підстави стверджувати, що у сфері кредитної політики важливим завданням є створення сприятливих умов для активізації довготермінового інвестиційного кредитування. Для забезпечення цих умов необхідно враховувати та здійснювати оцінку численних зовнішніх і внутрішніх чинників, які істотно впливають на діяльність банків у сфері інвестиційного кредитування та визначають рівень прибутковості банківської установи від цих операцій. Зокрема, до зовнішніх чинників, які мають загальноекономічний характер, відносимо: макроекономічні, нормативно-правові, регулятивні та фінансово-економічні чинники. Серед внутрішніх чинників, що безпосередньо пов'язані з діяльністю банківських установ, виокремлюємо: економічні, організаційні, управлінські, кадрові та чинники безпеки. Зауважимо, що найбільш істотний вплив на банківське інвестиційне кредитування має грошово-кредитна політика держави. Запровадження ефективного управління ліквідністю банківської системи шляхом удосконалення грошово-кредитної політики НБУ, на базі здешевлення

кредитних ресурсів, розширення монетизації економіки, збереження динаміки обмінного курсу, створить сприятливі умови для активізації кредитування інвестиційної діяльності економічних суб'єктів.

Список використаних джерел

1. Пшик Б. І. Інвестиційне кредитування : навч. посібник / Б. І. Пшик. – Львів : ЛБІ НБУ, 2005. 291 с.
2. Рева Л. В. Роль банківської системи України в умовах розвитку фінансових ресурсів економічного зростання [Електронний ресурс] / Л. Рева. – Режим доступу до ресурсу : http://www.btsau.kiev.ua/files/list/edition/ed_znbmjards.pdf.
3. Жихор О. Б. Детермінанти розвитку тінювих відносин і механізми протидії / О. Б. Жихор, Н. В. Кузьминчук, С. В. Авершин // Вісник УБС НБУ (м. Київ). – 2012. – № 1 (13). – С. 40–45.
4. Вовчак О. Д. Банківське кредитування як чинник фінансового забезпечення інвестиційного процесу в Україні / О. Д. Вовчак // Науковий вісник : зб. наук.-техн. пр. – Львів : УкрДЛТУ. – 2003. – Вип. 13.4. – С. 165–170.
5. The World Bank official site [Electronic resource]. – Available from : <http://www.worldbank.org>.
6. Юковська І. П. Управління ефективністю банківської системи в умовах глобалізації : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Юковська Ірина Павлівна. – К., 2010. – 182 с.
7. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.bank.gov.ua>.
8. Стеблій Г. Я. Українські банки в контексті інвестиційного кредитування / Г. Я. Стеблій, О. Є. Верней // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Методи оцінки рівня капіталізації інноваційних структур : зб. наук. пр. / НАН України. Ін-т регіональних досліджень ; редкол. : відп. ред. д-р екон. наук, проф. Є. І. Бойко. – Львів, 2007. – Вип. 2 (64). – С. 292–300.
9. Верней О. Є. Механізми регулювання роботи та розвитку банківської системи в умовах фінансової нестабільності / О. Є. Верней, І. П. Сениц // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 157. – С. 22–27.
10. Крупка М. І. Теоретичні аспекти управління механізмом кредитування довгострокових програм розвитку економіки в Україні / М. І. Крупка, Л. Б. Євтух // Фінанси України. – 2007. – № 1. – С. 43–57.
11. Лавров Р. В. Роль банківських установ в активізації інвестиційних процесів на вітчизняних підприємствах / Р. В. Лавров // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 6 (60). – С. 36–46.
12. Хаб'юк О. Банківське регулювання та нагляд через призму рекомендацій Базельського комітету : монографія / О. Хаб'юк. – Івано-Франківськ : ОІППО ; Снятин : ПрутПринт, 2008. – 260 с.
13. World's Largest Banks 2013 [Electronic resource]. – Available from : <http://www.relbanks.com/worlds-top-banks/market-cap>.
14. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.fg.org.ua>.
15. Financial Times official site [Electronic resource]. – Available from : <http://www.ft.com>.

Верней О. Е.

Факторы формирования инвестиционной политики отечественных банков в сфере кредитования

Определены и систематизированы основные факторы внешней и внутренней среды, влияющие на деятельность банков в сфере инвестиционного кредитования и определяющие уровень доходности банковских учреждений от этих операций.

Ключевые слова: банковское учреждение, инвестиционная деятельность, кредитование инвестиционной деятельности, факторы влияния, экономические субъекты.

Vernei O. Ye.

The factors of domestic banks investment policy forming in lending sphere

The paper identifies and systematizes the main internal and external factors that affect domestic banks' investment activity in lending sphere and determine the level of profitability of banking institutions from these operations.

Key words: banking institution, investment activity, financing investment, impact factors, economic agents.

Верней Ольга Євгеніївна – викладач кафедри банківської справи Львівського інституту банківської справи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ).

УДК 336.71:336.77

Л. А. Стецюра

КРЕДИТНА ПОЛІТИКА БАНКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Присвячено проблемі вдосконалення кредитної політики банків України, яка поки що не відповідає пріоритетам економічної політики держави і повинна бути переорієнтована на обслуговування попиту на інвестиційні ресурси для модернізації економіки на інноваційній основі. Розглянуто основні фактори впливу на формування кредитної політики банків і визначено основні напрями її реформування.

Ключові слова: кредитна політика банків, інноваційно-інвестиційна сфера, державне регулювання.

Постановка проблеми. Активне здійснення інноваційних процесів стає вирішальним фактором подальшого розвитку економіки України. У сучасній економіці України спостерігається негативний процес руйнації

© Л. А. Стецюра, 2013